

Reactie Hanzehogeschool Groningen Internetconsultatie Wet Internationalisering in Balans

14 september 2023

De Hanzehogeschool Groningen onderschrijft de reactie die de Vereniging Hogescholen heeft gegeven op het wetsvoorstel in [VH reactie WIB](#).

De belangrijkste bezwaren die daarin genoemd worden zijn:

1. Het wetsvoorstel is voor het hbo niet-proportioneel: de situatie in en de andere aard van het hbo rechtvaardigen niet een dermate vergaande ingreep in de systematiek van de wet, waaronder een ingreep in het curriculum. De wet richt zich op de sectoren met lage percentages internationale studenten bachelor (hbo: <8%) en de Associate Degree (verwaarloosbaar) en niet op de masteropleidingen waar de percentages hoger zijn;
2. De effecten van de wet zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de uitwerking in ministeriële regelingen. Deze regelingen kunnen daarna eenzijdig door de huidige of toekomstige minister worden gewijzigd, waardoor de checks en balances ontbreken en het risico op inconsistent beleid ontstaat;
3. De wet in deze vorm is niet-uitvoerbaar en zal hoge uitvoeringskosten met zich meebrengen.

De VH geeft aan dat de situatie in het HBO anders is dan in het WO:

“De VH beschouwt de uitwerking in het voorliggende wetsvoorstel vanuit het perspectief van de hogeschool en de sector hbo. In het hbo was, zoals staat opgenomen in de Memorie van Toelichting, in 2017 slechts 6% van de bacheloropleidingen in het Engels. Waar het aantal Nederlandse studenten in studiejaar 2022-2023 ca 91,7 % was, en waar op basis van de voorlopige instroomcijfers 2023-2024 het absolute en relatieve aantal internationale studenten in de bachelor afneemt, dat het jaar daarvoor een lichte stijging (ca 1%) plaatsvond werd voor een belangrijk deel verklaard door meer Oekraïense studenten. Bovendien is de grootste groep van de internationale studenten uit de buurlanden afkomstig. Dat laatste is niet verwonderlijk omdat veel studenten uit de grensregio afkomstig zijn, waar de leef-, studie- en werkomgeving niet stopt bij de grens.”

Deze situatie geldt ook voor de Hanzehogeschool. In totaal is het aantal internationale studenten ongeveer 10%, waarbij de grootste groep de Duitse studenten is, aangezien wij in een grensregio zitten. Daarbij stabiliseert sinds 2022-2023 de instroom van internationale studenten.

De VH stelt dat het HBO vooral opleidt voor de arbeidsmarkt, door middel van praktijkgericht onderwijs en onderzoek:

“Afgestudeerden aan het hbo kunnen direct op hoog niveau aan het werk in bedrijven en instellingen. Het grootste deel van de arbeidsmarkt waarvoor het hbo opleidt spreekt Nederlands, daarbij is een Nederlandse opleiding de logische keuze. Vandaar ook het huidige lage percentage Engelstalige opleidingen in het hbo. Denk aan het merendeel van de beroepen waar het hbo voor opleidt: de leraar, de accountant, de verpleger, de journalist. Zij zijn overwegend gebaat bij een Nederlandstalige opleiding en dat zal niet snel veranderen. Toch zijn er beroepen en sectoren waar de voertaal Engels is en waar een opleiding in het Nederlands de studenten op achterstand zet ten opzichte van de in het Engels opgeleide studenten. Dit zijn beroepen waarvoor de Hotelschool (of breder: de gastvrijheidssector) opleidt, de opleidingen international business, de agro food business, of (delen van) de sectoren kunst, techniek etc. Kortom, de arbeidsmarkt in Nederland is niet in alles een Nederlandstalige arbeidsmarkt.”

Daarbij willen we als Hanzehogeschool benadrukken dat ook de regionale context en lokale situatie een sterke rol spelen in de voorbereiding op de arbeidsmarkt. In het Noorden, bijvoorbeeld, hebben we een sterke focus op de energietransitie. Dat is een erg lokaal en regionaal bepaalde bedrijvigheid met een grote economische impact en met EU en mondiale effecten. Binnen de regio is er veel beweging op de arbeidsmarkt, en dit kan niet zonder instroom vanuit het buitenland.

Verder sluiten wij volledig aan bij de zorgen en bezwaren die de VH noemt in haar reactie.

Ook wij vragen nadrukkelijk het wetsvoorstel in de huidige vorm niet in te dienen maar eerst het gesprek over bestuurlijke afspraken te continueren. We verzoeken samen met de instellingen de dialoog te starten hoe we met betere instrumenten voor de instellingen een gebalanceerde invulling kunnen geven aan de uitdagingen die we zien.

Met vriendelijke groet,

Dick Pouwels
Voorzitter College van Bestuur
Hanzehogeschool Groningen